

KRAJOWA RADA SPÓŁDZIELCZA

NACZELNY ORGAN SAMORZĄDU SPÓŁDZIELCZEGO

00-013 Warszawa, ul. Jasna 1, Skrytka pocztowa 16
e-mail: krs@krs.org.pl, <http://www.krs.org.pl>

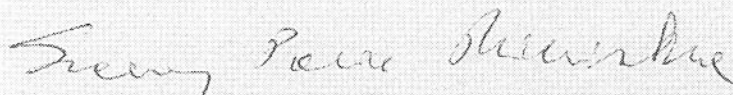
tel. +48 22/596-43-00, +48 22/596-45-00
tel./fax +48 22/827-43-21

Warszawa, 14.05.2013 r.

Pan

Stanisław Kalemba

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

W związku z trwającymi konsultacjami projektu Wstępnego zarysu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, Krajowa Rada Spółdzielcza przedkłada swoje stanowisko.

W średnim i dłuższym terminie Polska, jako kraj funkcjonujący na jednolitym runku europejskim, aby liczyć się rolniczo w Unii Europejskiej, musi mieć **dobre zorganizowanych gospodarczo rolników**. W krajach Europy Zachodniej zdecydowana większość rolników (od 60 do 100% w zależności od kraju) działa na rynku poprzez swoje spółdzielnie rolnicze, dzięki czemu uzyskują znacznie większe dochody oraz tzw. wartość dodaną z obrotu i przetwórstwa produktów rolnych. Przy trwającym, a od kilku lat znacząco przyspieszającym wzroście poziomu kosztów produkcji rolnej, większość rolników z w/w krajów Zachodniej Europy bez swoich spółdzielni nie miałaby możliwości prowadzić dochodowej działalności rolniczej. Wielką uludą jest tak częste myślenie w Polsce, że polscy rolnicy poradzą sobie w pojedynkę, konkurując bezpośrednio ze spółdzielniami rolniczymi z krajów Zachodniej Europy, mającymi kilkadziesiąt, kilkaset tysięcy czy ponad miliard euro obrotu rocznie. Nic bardziej błędnego, a jednak funkcjonuje takie podejście w naszym kraju.

Biorąc pod uwagę duże rozdrobnienie gospodarstw oraz brak kapitału na rozwój, bez wyraźnego wsparcia z środków UE, **pozwalającego na przyspieszenie odbudowy spółdzielczości rolniczej i wiejskiej w Polsce**, w tym wsparcia inwestycyjnego, **rolnictwo polskie utraci w niedługim czasie dużą, a może nawet większą część swojego potencjału**.

Warunki do obudowy polskiej spółdzielczości rolniczej i wiejskiej może dać odpowiednie przygotowanie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. W obecnym projekcie Wstępnego zarysu Programu brak jest jednak odniesień do potrzeby odbudowy spółdzielczości rolniczej i wiejskiej (zupełnie pominięte są sprawdzone wzory działania rolników Zachodniej Europy).

Mając powyższe na uwadze oraz pilną potrzebę odbudowy spółdzielczości w naszym kraju, **zwracam się do Pana Ministra z gorącą prośbą, aby w nowym PROW na lata 2014-2020**

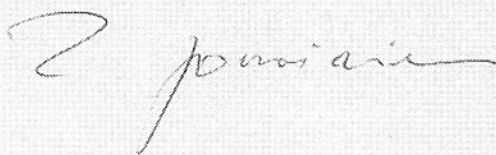
stworzono warunki i określono stosowny do potrzeb zakres i poziom wsparcia dla spółdzielczości. Aby znalazły się w Programie bezpośrednie odwołania do spółdzielczości rolniczej i wiejskiej (w obecnym projekcie zarysu Programu ich nie ma) - aby spółdzielczości nie pominięto, co byłoby działaniem niekorzystnym dla polskich rolników, mieszkańców wsi i polskiej gospodarki (bezrobocie, wykluczenie społeczne). Świadomość potrzeby tworzenia spółdzielni (które przynoszą rolnikom korzyści) jest wśród rolników znacznie większa niż kilka lat temu. Obecnie w kraju działa ponad **340** spółdzielczych rolniczych grup producenckich (powstałe w ostatnich kilku latach).

Bez odpowiedniego wsparcia, ratującego zasoby rolnicze naszego kraju, **znaczna część z ok. 500 tys. rolników tzw. towarowych**, produkujących na rynek, którzy mogliby działać na rynku poprzez swoje spółdzielnie, prawdopodobnie zostanie skazana na egzystencję poniżej minimum standardu życia lub ubóstwo.

Jednocześnie biorąc pod uwagę dotychczasowe dokonania **na rzecz tworzenia gospodarczych struktur rolników**, działania w tym zakresie wymagają zinstytucjonalizowania oraz zapewnienia wsparcia tej działalności z środków unijnych w ramach PROW na lata 2014-2020. Istniejące problemy w tej materii są wyzwaniem, **dotyczą bowiem dużej części naszego społeczeństwa**. Wymagają kompleksowych działań, zarówno po stronie dalszego budowania świadomości rolników (szkolenia), jak również po stronie merytorycznego wsparcia rejestrowania i prowadzenia działalności gospodarczej przez wspólne podmioty założone przez rolników. Bez zapewnienia w/w wsparcia, działania te będą trudne do wykonania.

Ponownie zwracam się do Panu Ministra z prośbą o zwrócenie uwagi na brak w obecnym projekcie PROW 2014-2020 oraz projektach analizy SWOT dla poszczególnych priorytetów Programu, zapisów o potrzebie odbudowy spółdzielczości rolniczej i wiejskiej. W załączeniu przesyłamy nasze szczegółowe uwagi w ramach trwającego I etapu konsultacji (w naszej ocenie bardzo ważnego).

Znając pozytywne podejście Pana Ministra do potrzeby odbudowy spółdzielczości rolniczej i wiejskiej w naszym kraju, co znalazło swój wyraz w powołaniu **Wydziału Spółdzielczości Rolniczej i Grup Producentów Rolnych** w strukturach Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, za co serdecznie dziękujemy, mamy nadzieję na uwzględnienie naszych, jakże pilnych i potrzebnych postulatów, dla dobra polskich rolników i polskiej gospodarki.

PREZES ZARZĄDU
Krajowej Rady Spółdzielczej
Alfred Domagalski

Załącznik:

Uwagi i propozycje KRS do Wstępnego zarysu PROW (wersja 1.0. - 16.04.2013)

Uwagi i propozycje KRS do SWOT (priorytety: 1, 2, 3, 6) – zaznaczone kolorem